

ADI: SOYADI SINIFI-NO:	2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ATATÜRK ORTAOKULU 8. SINIF TÜRKÇE 1.DÖNEM 1.YAZILI SINAVI	PUAN
------------------------------	--	------

1. Ünlü besteci Beethoven, yirmili yaşlarının sonlarına doğru işitme sorunları yaşamaya başlamıştı. Bu sorunlar - neredeyse hiçbir şey hâle gelen Beethoven'ın bu esnada yeni bir yöntem geliştirdiği söylenir. Beethoven, piyanosuna tutturduğu metal bir çubuğu - - - kemik titreşimi yoluyla sesleri duymaya çalışıyordu. Bu yöntemde, piyanoda oluşan titreşimler metal çubuktan geçerek dişlere ulaşıyor ve buradan kafatası aracılığıyla iç kulağa iletiliyordu.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) çözülünce - algılayamaz - tutarak
- B) ilerleyince - duyamaz - ısırarak
- C) ortaya çıkınca - işitemez - fırlatarak
- D) yaşanınca - sezemez - bağlayarak

2. Edebiyatta ve sanatta unutulmaz dönemler vardır. Tüm iyi şair ve yazarlar, yetenekli ressam ve heykeltıraşlar ortaya çıkmak için o dönemleri beklemiştir sanki. Böyle dönemlerde, olağanüstü ikramların bulunduğu sofrada ne yiyeceğini şaşırmış bir misafir duygusuyla "Ama haksızlık bu!" diye düşünürsünüz.

Bu metinde yazarın "Ama haksızlık bu!" demesine sebep olan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyi seçeneklerin çokluğu karşısında kararsızlık yaşanması
- B) Nitelikli sanatçıların, kendi çağına denk gelmemesi
- C) Eser çeşitliliğinin, kalitenin düşmesine yol açması
- D) Bazı dönemlerin başarılı sanatçılardan yoksun olması

3. Bir olayı, bir duyguyu gerçekte olduğundan daha büyük ya da küçük göstermektir.

Aşağıdakilerin hangisi, tanıımı verilen söz sanatına örnek olabilir?

- A) Ilık bir su gibidir içimdeki yalnızlığım. Yalnızlığım, ruhumda uzak bir ses gibidir.
- B) Her sabah ufuktan mavi şarkılar gelir, Üşüyen ellerimden tutmalıydı biri.
- C) Güneşin akşam hüznüyle battığı, Karşıdaki karlı dağlar yalnız.
- D) Siladan ayıryım, gözümde yaşlar, Sel olup taşacak bir gün derinden.

4. Yazarın, hikâyede süslü anlatımı öne çıkarması okura yüküdür. Süslü dil, konuyu gölgede bırakarak okurun kafasını karıştırır. Bu yüzden yazarın anlatımıyla hikâye arasında mesafe olması gerektiğine inanıyorum. Başka bir deyişle üslubun cüssesi hikâyeyi gölgelememeli.

Bu metindeki altı çizili sözle, aşağıdakilerden hangisinin yanlışlığı vurgulanmaktadır?

- A) Hikâyelerin, yazarın yaşamından izler taşımasının
- B) Hikâye dilini, okurun beğenisi doğrultusunda oluşturmanın
- C) Sanatlı dilin, hikâyede anlatılanların önüne geçmesinin
- D) Hikâye yazarlarının, okuru yönlendirmeye çalışmasının

5.

Hüseyin beyhude ah etme naçar
Bir kapı örterse birini açar
Buna dünya derler hepisi geçer
Hangi günü gördün akşam olmamış

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu dizelerde vurgulanmak istenen düşünce ile aynı doğrultudadır?

- A) Araba devrilince yol gösteren çok olur.
- B) Kara gün, kararıp kalmaz.
- C) Evimiz bezden, ne umarsın bizden.
- D) Bir dokun, bin ah işit.

6. "Çiçekler soldu." cümlesinde "soldu" sözcüğü çekimli bir "fiil"dir ve cümlenin yüklemidir. "Solan çiçekleri vazodan aldı." cümlesinde ise "solan" sözcüğü fiil anlamını korumakla birlikte sıfat görevinde olduğu için "sıfat fiil"dir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Çocuk, yıkanacak kıyafetlerini çamaşır makinesine koymuştu.
- B) Yağmur dinince rengârenk bir gökkuşağı belirdi gökyüzünde.
- C) Büyük sürprizi bozmamak için arkadaşına mecburen yalan söyledi.
- D) Zorlansalar da karşı kıyıya yüzerek geçmişlerdi.

7. Bugün çiçeklerin, ağaçların yüzü güldü. Benim de... Dört beş aylık ayrılıktan sonra "Merhaba!" dedi yağmur. Sabah kahvaltıda duydum şıprırtıyı. Çayımı kaptığım gibi fırladım balkona. Gerçekten yağıyor. Gök yarı güneşli... Her zamanki gibi değil yağış. "Hadi, biraz daha!" diyorum içimden. Islattı epey. Beni, bahçeyi... Tozları yıkadı. Şimdi pırıl pırıl her yer.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Farklı duyularla ilgili ayrıntılar
- B) Mecazlı söyleyiş
- C) Karşılaştırma
- D) Abartma

8. Kış, adanın etrafına yerleşebilmek için rüzgârlarını seferber ettiği zaman; öteki yakada yaz pılıyı pırtıyı toplamamış, bir kenara oldukça mahzun bir göçmen gibi oturmuştur. Gitmekle gitmemek arasında sallanır bir halde, elinde pasaport, çıkınında üç beş altın, güleç yüzlü bu göçmeni, burada benden başka seven yoktur.

Bu parça ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Konuşturma sanatına başvurulmuştur.
- B) Zıt anlamlı sözcüklere yer verilmiştir
- C) Deyim kullanılmıştır.
- D) Öznel anlatım söz konusudur.

9. Besteyi ilk duyduğumda manzaraya tek başına hâkim, büyük bir ağaç canlandı gözlerimin önünde. Bu hayal, musikin rüzgârıyla birdenbire beliren bir şeydi. Hâlbuki bu besteyi o anda dinlemeye hazır değildim, nağme beni ansızın yakalamıştı. Bu hayalin meydana gelmesi, âdeta uyanık hâlde görülen bir rüya gibiydi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin anlamını karşılamaz?

- A) Hatırlama
- B) Ortaya çıkma
- C) Etkileme
- D) Görünme

10. Atasözlerinin bazıları gerçek anlamlarının yanı sıra mecaz anlam da taşır. Örneğin "Şimşek çakmadan gök gürlemez." atasözü gerçek anlamının yanı sıra "Bazı olayların olacağına dair belirtiler mutlaka vardır." anlamını da taşır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu açıklamaya uygun değildir?

- A) Paça ıslanmadan balık tutulmaz.
- B) Hamama giren terler.
- C) Namazda gözü olmayanın ezanda kulağı olmaz.
- D) Misafir kismetiyile gelir.

11. Ben roman yazmayı, sadece kendi üstlendiğim bir iş gibi görmüyorum. Bunu romanımın kişileriyle birlikte üstleniyoruz. Olayları, durumları, kişileri, birlikte yazıp götürüyoruz. El ele, omuz omuzayız. Her yazdığım insan benim, yazdığım her insan ben. Başka türlü nasıl olabilir? Belirli kurallarla, formüllerle roman yazan bir yazın memuru değil; kahramanlarıyla beraber çalışan bir romancıyım ben.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Hepimiz kendi yolumuzu çizmişiz
- B) Kahramanlarım şekillendiriyor hikâyelerimi
- C) Farklı rüzgârlar şişiyor yelkenlerimizi
- D) Hayal gücümüz aynı terziden giyiniyor

12. Doğrudan doğruya konuşulan veya yazılan konuyu ilgilendirmeyen dolaylı sözlere arasöz denir. Ara sözler, iki virgül arasında ya da iki kısa çizgi arasında yazılır.

Buna göre virgül yerine kısa çizginin kullanılmasına örnek olabilecek cümle aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Umduk, bekledik, düşündük.
- B) Doğup büyüdüğüm o yeri, Ankara'yı, çok özledim.
- C) Kitap, defter, kalem alıp geldim.
- D) Siyah, uzun, bakımlı bir saça sahipti.

13. Sanatçı, "Bugün hikâye, hayatımızın neresinde duruyor?" sorusu üzerinde düşünen, konuşan, tartışan bir eser ortaya koymuştur. Eserin metinlerine atılan başlıklar, az söz ile çok şey ifade etme özelliği gösteriyor. Başlıkları bu şekilde değerlendirmemin sebebi, onların metnin içeriğini dört başı mamur bir şekilde kuşatmasıdır. Kelime tekrarlarına kolay kolay düşmemesi, incelemelerini çalakalem değil, söylediklerinin önünü ve arkasını doldurarak yapması gibi birçok neden, sanatçının güçlü bir kalemi olduğunu açık bir biçimde ortaya koyuyor.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisinin anlamını karşılayan bir söz kullanılmamıştır?

- A) Gelişigüzel
- B) Anlaşılması güç
- C) Kısa ve öz anlatım
- D) Eksiksiz, kusursuz

14. "Tiyatro ve sinema ip üstünde yürümeye benzer fakat sinemada ip yerdedir." sözüyle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Sinemanın tiyatroya göre izleyicide daha çok heyecan uyandırdığı
- B) Tiyatro ve sinemanın, kendi içinde birtakım problemler barındırdığı
- C) Tiyatronun, oyuncular açısından sinemaya göre daha riskli olduğu
- D) Sinema ve tiyatronun birçok ortak yönünün bulunduğu

15. Bir ressamın her tür resmi ortaya çıkarabilmesi söz konusu değildir.

Bu cümlelerin sonuna anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Çünkü resim sanatının her bir dalını tam anlamıyla öğrenebilmek ve uygulayabilmek oldukça zaman alır.
- B) Resim sanatının birtakım alt dalları vardır ve bir ressam en fazla dört veya beş dalda kendini yetiştirebilir.
- C) Ama çevremizde veya sanat dünyasında "Elbette ben hepsini yapabilirim." diyen sanatkarlar da yok değil.
- D) Dolayısıyla bir ressam yeteri kadar çalışırsa hem portrede hem soyut resimde hem de natürmortta ustalaşabilir.

16. "Kitap nasıl okunmalı?" sorusunu kendime göre cevaplasam bile söylediklerim, yalnızca benim için geçerli olacaktır. Herkes kendi kararını kendi vermeli. Birilerinin; neyi, nasıl okuyacağımızı; okuduklarımızı nasıl değerlendireceğimizi söylemesine izin vermek çıkış kapılarımıza kilit vurmaktır.

Bu parçadaki altı çizili ifadenin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) özgürlüklerimize
- B) yeteneklerimize
- C) birikimlerimize
- D) gayretlerimize

17. Hepimiz hayatımız boyunca iki veya daha fazla seçenek arasından birini yeğleriz. Hatta bazen sunulanların hiçbirinden hoşlanmasak da sırf içimizdeki dayanılmaz çelişkiden sıyrılmak için alternatiflerden birini seçeriz. Seçmediğimiz "diğeri"ni, ne olacağını hiç bilemeyeceğimiz bir konuma getiririz. Başka bir deyişle bizim için güzel veya kötü olacak o olasılığı yitiririz.

Bu parçada anlatılanları en iyi ifade eden söz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneyim en acımasız öğretmendir.
- B) Unutmayın ki bir seçim yaparken seçmemek de seçilebilir.
- C) Deneyen kaybedebilir ama denemeyen zaten kaybetmiştir.
- D) Tercihler, insanın bazı şeylerden vazgeçmesini gerekli kılar.

18. Türk şiirinin evvelden beri anlamla başı derttedir. "Şiirin konusu ne?", "Ne anladın bu şiirden?" derler. Bütün bunlar çağdaş şiiri bilmeyenlerin sorularıdır. Bana "Bu şiirde ne demek istediniz?" diye sorulduğunda tekrar okurum o şiiri ve "İşte, bunu demek istedim." derim. Çağdaş şiirde her şeyden önemli olan duyumdur. Şiiri duymak, duyurmak, hissettirmek... Ben ilk okuduğumda anladığım şiire kolay kolay şiir diyemem.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Eleştiriye
- B) Tespite
- C) Tanımlamaya
- D) Karşılaştırmaya

19. Güneş tam tepeden vuruyordu. Bütün mahlukat sıcaktan kaçacak delik ararken o âdeta güneşi geri yansıtıyordu. Elinin değdiği tüm yeşillikler güzelleşiyordu. Sanki onlar onun çocuklarıydı. Büyük bir sevgi ve sabırla işini yapıyordu. Ömrünü bu işe verdiği her hareketinden anlaşılıyordu. Oturdum, onun ağaçları birer birer top şekline çevirmesini izledim.

Yukarıdaki metinde geçen altı çizili söz grubunun anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir anda ortadan kaybolmak
- B) Korku ile saklanacak yer aramak
- C) Yavaş yavaş uzaklaşmak
- D) Sevinçle etrafa dağılmak

20. Sıfat fiiller, bir ismi nitelemediğinde veya isim çekim eki aldıklarında adlaşmış sıfat fiil olur.

Aşağıdakilerden hangisinde adlaşmış bir sıfat fiil yoktur?

- A) Okudukları çok sürükleyiciydi.
- B) Yapacağını yaptı en sonunda.
- C) Çok okuyan mı bilir, çok gezen mi?
- D) Geçmiş günlerin sızısı hala içimde saklı.

JOKER SORU

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük fiilimsi değildir?

- A) Söylemiş son sözünü adam oracıkta.
- B) Güzel şiir yazmak herkesin harcı değildir.
- C) Sınav yaklaşınca herkesi bir telaş aldı.
- D) Sözlerine son verip ayağa kalktı.

NOT: Her soru 5 puandır.

Süre 40 dakikadır. Başarılar...

www.sosyalciniz.net

